

Po III. zadružni skupščini

Zagreb, novembra. Na III. zadružni skupščini v Zagrebu so se pokazale nekatere značilnosti v razvoju zadružnega sektorja v Jugoslaviji. Nove smernice, ki jih je postavila vlada, so prinesle v razdobju od II. do III. skupščine v izgradnji gospodarskega sistema precej važnih sprememb, ki bodo, po vsej verjetnosti, privedle do obsežnega razvoja v prihodnosti.

Administrativno poseganje v gospodarski razvoj je bilo skraćeno in rezultati nove taktike se že javljajo v tendenci za stabilizacijo domačega tržišča. Dotok večjih količin kmetijskih proizvodov na tržišče in padec cen proizvodov proste prodaje je treba pripisati ukinitvi zakona o obveznem odkupu vrste proizvodov; ukinitve vezanih cen pa je nujno privedla zaradi izenačenja do zvišanja cen industrijskim proizvodom. Čeravno kupna moč potrošnikov še ni vskladena s cenami proizvodnje, je vendar opaziti sicer rahlo, a splošno težnjo k izboljšanju življenjske ravni. Vedno večje količine raznovrstnih proizvodov, ki se polagoma pojavljajo na tržišču, bodo nujno privedle do obsežnega padca cen in izenačenja med proizvodnjo in potrošnjo.

Kaže, da bo imel zadružni sektor vedno več vpliva na razvoj in stabilizacijo gospodarstva. Eden izmed činitelj, ki bodo pripomogli k povečanju proizvodnje in s tem povečanju do-

ka proizvodov na tržišče je jačanje zadružnega sektorja.

Kaže se večja potreba po ustanavljanju splošnih, kmetijsko-obrtnih ali industrijskih združenj, katerih naloga je, da zajamejo v okvir svojega delovanja čim več panog gospodarske dejavnosti. S povečanjem produktivne sile ustvarja zadružni sektor tudi boljše pogoje za uspešnejši gospodarski napredek in rentabilnost samih združenj. Veliki zadružni kompleksi kot so n. pr. zadruga v Cabru, Zelezničkih, Češnjici in drugod, ki razvijajo raznovrstno gospodarsko dejavnost in imajo večje možnosti rentabilnega poslovanja bodo hitreje dosegli potrebno akumulacijo, ki jim nudi ob vladni pomoči vse pogoje za nadaljnjo okrepitev proizvodnih sredstev, povečanje objektov in uspešnejšo borbo proti špekulaciji. S svojo proizvodno silo hočejo zadruga ovirati špekulacijo na privatnem sektorju.

Nekateri ukrepi, kot n. pr. ukinitve obveznega odkupa, odstop od kolhoznega sistema, prehod traktorskih postaj iz državne lastnine v zadružno lastnino, preoblikovanje nekaterih združenj iz trgovinske v produktivno dejavnost nudijo združenjam pogoje za rentabilnejše poslovanje. Na ta način bodo zadruga lahko zajemale delovanje človeka redni zaslužke namesto sedanjega nagrajevanja v blagu. To bo ugodno vplivalo na delavce, ki bodo vložili v svoje delo več sile in napora ter dosegli boljše uspehe v proizvodnji.

Zgovorno nam to dokazuje primer Splošne privredne zadruga v Cabru, kjer so poleg gradnje produktivno-industrijskih objektov v ustrezajočo moderno strojno opremo, obrtnih delavnic in dovršenega zobotehničnega ateljeja ustanovili industrijsko šolo, v kateri se usposablja okrog 100 gojencev iz vse republike. Zadruga, je z lastnimi investicijami v višini več milijonov dinarjev in ob podpori države dosegla lepe uspehe. Vrsto polobdelanih in končnih proizvodov izvažajo v inozemstvo pridobivajoč devize, s katerimi si zagotavljajo možnost nabavljanja modernih proizvodnih sredstev. Razvoj te zadruga je vplival na privatni sektor v toliki meri, da so se v zadrugo včlanili vsi prebivalci okraja.

Država je dala združenjam pomoč v obliki kratkoročnih kreditov za 17 milijard dinarjev; ti so bili investirani v razne naprave in za nabavo potrebnih strojev, dočim je dajala dolgoročne kredite za gradnjo 4.100 zadružnih domov, od katerih je 2/3 že dograjenih. Iz fonda za mehanizacijo poljedelstva je vlada dala na razpolago združenjam 2.450 traktorjev in mnogo drugih poljedelskih strojev.

Konec leta 1949 je bilo v državi več kot 9.000 zadruga z okoli 3.200.000 zadružnikov, a čez leto dni se je s fuzijo nekaterih zadruga število tem sicer zmanjšalo toda povečalo se je število zadružnikov na 3.541.000 in priložno 12,5 milijona potrošnikov. V prvi polovici tekočega leta so splošne zadruga imele 1.225 zadružnih gospodarstev z 29.535 ha zemlje, 11.335 glav razne živine, 2.850 glav plemenske živine, 405 centrov za oplojevanje, 578 traktorskih postaj s preko 14.000 komadi raznih strojev in orodja ter še razna druga gospodarstva.

Promet s proizvodi proste prodaje v zadružnih poslovalnicah je v letu 1950 izkazal obrat 25,25 milijarde dinarjev, a v prvi polovici teleta 15,8 milijarde dinarjev. Razširitev zadružnega sektorja, povečanje proizvodnje in izboljšanje kakovosti proizvodov ter modernizacija v kmetijski proizvodnji so nedvomno pogoj, ki bodo doprinele svoji delež k stabilizaciji gospodarstva, izenačenju cen, ki so na raznih tržiščih še zelo različne, in z vzporednim padanjem cen kmetijskih in industrijskih proizvodov k sorazmernju v cenah in še pred zaključno fazo do obsežnega zboljšanja življenjskega standarda delovnega ljudstva.

DENAR

OEEC proti inflaciji

Organizacija za evropsko gospodarsko sodelovanje v Parizu je objavila poročilo o gospodarski ustaljenosti in inflaciji. Poročilo odločno odklanja inflacijo kot trajno sredstvo za zboljšanje gospodarskih razmer.

Organizacija je mnenja, da je treba začeti s sistematičnim bojem proti inflaciji v evropskih državah kakor tudi v Severni Ameriki. Ravnovesje v mednarodni trgovini je porušil nenadni skok cen važnih surovin. Ko poročilo proučuje splošni mednarodni položaj, omenja, da je treba notranje motnje v gospodarstvu, t. j. predvsem nestanovitno nihanje cen navadno pripisati nenadnim motnjam, ki se pojavljajo na mednarodnih trgih. Tipični je primer Francije, ki sama proizvaja važne surovine in živila, in vendar so se pojavile tudi na notranjem francoskem trgu prav tako motnje kakor v drugih državah. V Franciji so celo poskočile cene (na notranjem trgu) kar za 50% bolj kakor v drugih državah v času od začetka korejske vojne do letošnjega poletja.

POTREBNO JE

Potrebne so nove žrtve

Bivši upravnik ameriške »Agencije za gospodarsko stabilizacijo« Erik Johnston je priredil večeraj tiskovno konferenco, na kateri je poudarjal, da je treba posvečati največjo skrb gospodarski trdnosti.

»Ni mogoče, da bi lahko imeli istočasno toliko topov in toliko surovega masla, kakor bi si želeli, je rekel in razglasil, da mora biti ameriško ljudstvo pripravljeno na nove žrtve, če hoče uveljaviti svoj načrt narodne obrambe.

Na tiskovni konferenci je nadalje omenil, da nameravajo poslati Združenim državam kot svoj prispevek k izrednim obrambnim naporom svobodnih narodov v Evropo tudi precej milijonov ton premoga, da bi pomagale odpraviti pomanjkanje premoga v zahodni Evropi. Ameriški rudarji in delavci bodo zavestno sodelovali pri tem in skrbeli, da bo ostala cena premoga nizka. V splošnem se je Johnston v svojih izjavah strinjal s Charlesom E. Wilsonom, ki vodi ameriški urad za obrambno mobilizacijo in ki je na nekateri uradni proslavi, na kateri je prevzel Roger Lowell Putnam po Johnstonu nasledstvo v vodstvu »Agencije za gospodarsko stabilizacijo«, dejal, da je treba pri uveljavljanju ameriškega obrambnega načrta skrbeti predvsem za to, da ostane ameriško gospodarstvo zdravo in trdno. Wilson je pri tem povedal, da znaša vrednost ameriške obrambne proizvodnje zdaj 25 milijard dolarjev na leto, a vrednost dobav končnih izdelkov znaša okrog 19 milijard dolarjev.

ITALIJANSKO - NEMSKA TRGOVINA se je v oktobru zaključila s prebitkom nad 3 milijone dolarjev v korist Nemčije

Življenjski stroški naraščajo povsod

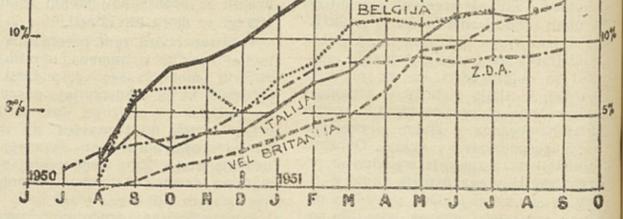
Posledice inflacije, ki je zadel skoraj ves svet po izbruhu korejske vojne, se čedalje bolj čutijo. Inflacija je nastopila kot posledica obojebovanja. Povprečevanje po stratiških surovinah je dvignilo cene surovinam. Zaradi obojebovanja je bilo treba povečati državne izdatke. Vsa ta dejstva so podražila življenje po svetu. Francozi sami ugotavljajo, da je dražinja zlasti narasla v Franciji, čeprav Francija sama pridelala mnogo živil in čeprav letenise niso bile slabe.

Na našem črtužu sta prikazana skok cen na drobno in skok življenjskih stroškov v odnosu do položaja v juniju 1950. Odstotki so izračunani na osnovi kazalcev posameznih držav. V skoku prednjači Francija s 25% v 15 mesecih, medtem ko sledijo druge države precej za njo, saj so podražitev v teh državah zadržali v okviru 10-13%. Zanesljivost teh podatkov je seveda relativna, ker odvisi od resnosti, s katero so bili izračunani osnovni podatki v posameznih državah.

Za podlago je bil vzet mesec junij 1950, ker je ob koncu tega meseca izbruhnila vojna na Koreji. Odstotki so bili izračunani, kakor rečeno, na podlagi indeksov, ki so naslednji: Francija (za osnovo 100 vzeto leto 1949) - 106,9; Vel. Britanija (za osnovo 100: 15. junija 1947) - 113,6; Belgija (za osnovo 100: 1936-1938) - 343; Italija (za osnovo 100: 1938) - 4.823; Združene države (za osnovo 100: 1935-1939) - 170,2.

Po podatkih OEEC so cene na francoskem notranju trgu dvignile po izbruhu korejske vojne za 50% bolj kakor v drugih državah, medtem ko so se življenjski stroški dvignili v Franciji za 22%, v Švici n.p.r. pa samo za 6%, v Zah. Nemčiji za 8% in v Vel. Britaniji za 11%. (Podatki OEEC se nekoliko razlikujejo od zgornjih podatkov, ki smo jih posneli iz lista ali Monden).

Ugodnejši za Francijo so podatki OEEC o gibanju plnc. V času od drugega tromesečja 1950 do tretjega tromesečja 1951 so se plače v Franciji dvignile za 32%, v Vel. Britaniji za 9%, v Zah. Nemčiji za 20%, v Belgiji za 12% in v Združenih državah za 11%.

Mednarodna trgovina

Položaj na lesnem trgu

Na lesnem trgu je bilo v zadnjem času sklenjenih le malo kupčij. Posiljke se v glavnem nanašajo na izvršitev starih kupčij. Avstrijski izvozniki ponujajo blago v klirungu: jelove deske po 26.000 lir kub.m. fco Trbiž in tramovje po 13.000-13.200. To so nominalne cene, ki jih avstrijski izvozniki ne morejo znižati vsled visokih cen, po katerih so primorani sami kupovati les na avstrijskih žagah; zato so sklenjene kupčije tako pičle. Poleg tega je avstrijska vlada ukinila do konca leta izdajanje izvoznih dovoljenj s strani delnih oblasti za zaključke v vrednosti manj od 50.000 šilingov. Tako se bo moral ustaviti tudi ta skromen periferijski izvoz.

NASPROTUJOČE SI VESTI IZ AVSTRIJE

Z druge strani je minister za trgovino Kolb med proračunsko razpravo izjavil, da poteka zdaj izvoz avstrijskega lesa brez posebnih izjav. Leta 1950 so posekali okoli 6 milijonov kub.m.; ako se posekani les izkoristi v razmerju 65%, vrže sečnja 3.800.000 kub.m. Za domačo potrebo gre 1 milijon kub. m. Za izvoz je torej preostalo samo v letu 1950 2.800.000 kub.m. »Neue Wiener Tageszeitung« kritizira lesno politiko v teku poletja. Omejevanje izvoza je oropalo Avstrijo 28 milijonov dolarjev deviz. Vlada je za leto 1952 dovolila se-

njo 8,5 milijona kub.m. Okoli 2 milijona bo potrošila domača papirna industrija; okoli 3 milijone kub.m. pojde v inozemstvo. Tirolski gospodarski svet je določil naslednje cene: 270 šilingov za kub.m. jelovega lesa na žagah povprečne premera 20 cm, 270 šil., za smrekov ali jelov celulozni les, 140 šil. za drva.

MINIMALNE CENE AVSTRIJSKEGA LESA

Avstrijska vlada je z odlokom z dne 19. oktobra 1951 določila nove minimalne cene za izvoz avstrijskega lesa v Italijo, Trst in na Bliznji vzhod. Cene za avstrijski les (co. avstrijsko-italijanska obojna postaja, neocarinjeno blago, brez provizije; smrekov in jelov rezan les 0-3 za kub. m 23.000 lir (v dolarjih preračunano po tečaju 625 lir za dolar - 36,80); stebri ista cena; I/II široke deske 27.000 lir (43.200 dol.); I/II ozke 23.000 (36,80 dol.); prizmirane ozke 24.000 (38,40), III široke 20.000 (32); III ozke 18.500 (29,60); IV ozke in široke 17.000 (27,20); macesen I 36.000 (57,60), II 26.000 (41,60), I/II 30.000 (48); bukovina neparjena obrobljena 3 m 16.000 (25,60), obrobljena od 3 m navzgor 22.000 (35,20), obrobljena parjena od 3 m 21.000 (33,60), obrobljena parjena od 3 m navzgor 28.000 (44,80); janski les 8750-10.000 (14-16). - Fob Trst v tranzitu rezani les III/IV kategorija 37,80 dolarja (13,10 funta šterlinga), levantski les 46,20 dol (16,10 f. \$...).

MRTVILO NA ŠVEDSKEM TRGU

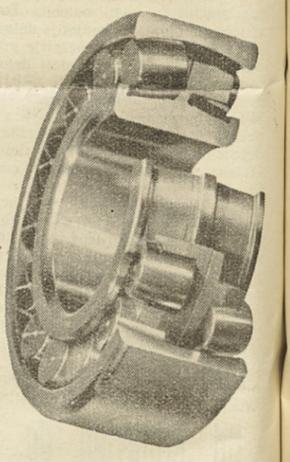
Na dražbah v začetku letošnje sezone so cene lesa na Švedskem zopet nekoliko napredovale. Kljub temu niso prodajalci dobro razpoloženi, ker se je začel v izvozu pojavljati precejšen zastoj. Izvozniki računajo z omejitvijo izvoza celuloze in papirja v Anglijo. Sploh so bili predstavniki uvoznih držav slabo zastopani pri prvih dražbah. Bilo je le malo ponudb iz Francije, Anglije in Nemčije. Vse kaže, da so cene celuloze in papirja že presegle svoj višek. Se nekaj podatkov o skoku cen lesa v teku enega leta: Na lanskih jezenskih dražbah so prodajali hlodovino povprečno po 40-45 švedskih kron za kubični meter, danes se cena suka med 75-90 švedskih kron.

CENE NA MILANSKEM TRGU

Milan: cene za kub.m. fco grosist: Jelka, konične deske I sort. netto 48-50.000, I 43-45.000, II 40-42.000, III 31-33.000, stebri in polstebri 35-37.000, tramovi po tržaškem običaju 17-20.000; macesen, konične deske I sort. 54-58.000, II 42-48.000, III 31-33.000. Listovci, deske običajnih dimenzij: oreh 50-65.000, hrast 40-44.000; naravna bukev 28-32.000, parjena bukev 45-48.000; jesen 38-43.000; kostanj 26-33.000; beli javor 42-48.000; platana 26-28.000; obrobljeni topol za gradnjo 16-17.000, neobrobljeni topol za mizarstvo 22-25.000. Slavonška parjena bukev 70-75.000; slavonški hrast 80-85.000 lir.

ZOBOZDRAVNIK
D^r. R. HLAVATY
ORDINIRA ZA USTNE IN ZOBNE BOLEZNI
DNEVNO RAZEN TORKA
NA OPČINAH PRI FABČIČU

Tržaško gradbeno podjetje
I. C. E. T.
Trst, Ul. XXX. Ottobre 6 II.
Telefon 79-74
izvršuje vsakovrstna gradbeno dela — strokovno dovršena po zmernih cenah

SILVIO SERINI
Import - Export
TRIESTE
VIA MADONNA DEL MARE 4 - TEL. 80-80
CUSCINETTI A SFERED A RULLI
Utensileria - Strumenti di misura
Kroglični in valjni ležalniki
Orodje - Aparati za merjenje

tehnolčne

LETALO ZA KMETIJSTVO

Na pobudo ameriškega poljedelskega ministrstva so ustanove za civilno letalstvo v Združenih državah zgradile posebno letalo, ki bo služilo izključno za kmečka dela. Letalo, ki ga nazivajo »AG-1«, so zgradili tako, da lahko trosi na travnike in njive sredstva za uničevanje mrčesa, umetna gnojila in semena. Na krov lahko sprejme 5,5 stotov snovi v prahu ali tekočini, ki jo v pičlih 10 minutah

raztrosi po površini, ki meri 16 hektarjev.

Razpetina njegovih kril meri 11,7 m, dolgo pa je 8,9 m. Največja hitrost, ki jo lahko razvije, znaša 160 km na uro, običajno pa leti s hitrostjo od 96 do 144 km na uro. V trupu ima liju podobno posodo, ki lahko sprejme 0,756 m prahu ali semen, v kovinske posode v krilih pa lahko namestijo približno 760 litrov tekočine.

Posebna uradna komisija je doslej ugotovila naslednjo škodo: poplavljenja površina 118.000 hektarjev, od tega 80.000 ha orne zemlje in 38.000 travnikov. Tako je bilo zgubljenega na poplavljenem ozemlju: 87% pšenice, 83% koruze, 90% kopolnje, 67% sladkorne pese in 80% krme. Izvoznemu rižu je bila za odkup v Italiji določena cena 7250 za stot.

Pad bo zaprl Jadransko morje?

Zgodovinarji so ugotovili, da je bila današnja italijanska vas Sant'Apollinare in Classe blizu Ravenne v rimskih časih čisto ob morju. (Classis pomeni po latinsko mornarico). Danes je na tem mestu veliko letališče. Geografi so ugotovili, da je reka Pad v 24 stoletjih prodrla v morje za 65 km, to se pravi, da je napolnila toliko peska in grušča, da je potisnila obalo Jadranskega morja za 65 km. Po letu 1600 napreduje Pad povprečno 70 m na leto. Če bi Pad napredoval v tem izmerju, bi njegove naplavine v 3.000 letih zaprle Jadransko morje, ki je na tem mestu široko okoli 200 km. Tako bi se tudi na tem mestu združili Jugoslavija in Italija.

Iz Roviga je neki novinar poslal svojemu listu pretresljivo poročilo o prizorih, ki so se odigrali med zadnjimi poplavam v Gornji Italiji. Navajamo le nekaj odlomkov iz tega poročila, ki bodo gotovo zanimali vse naše bralce, zlasti pa naše kmete.

Cez nasipe Pada se je razlilo nad 3 milijarde kubičnih metrov vode, ki bo šele v nekaj mesecih popolnoma otekla v morje, ker so odvodni prekopni pretresni; morda bo trajalo dve leti, preden bo področje popolnoma suho, saj je bila dežela med Padovo in Adrijo še pred desetletji pravo močvirje.

Ko je popustil jez na Ceresolu, je ostala beguncem iz Roviga odprta ena- nosta cesta v Padovo. V predmestjih Roviga so nastali začasni pristani, kjer so pristajali čolni, motorni čolni in zasilni splavi prenatrpani z nesrečnimi kmeti, njihovimi družinami, pohištvo, posteljami in živino. Ljudje so bili premočeni, lasje so se jim želeli, obrazi izpahičli. Ko so ženske stopile na trdna tla so se jim žile solze in obele so svojo rešitelje. Trije kmetje so viseli 24 ur v megli in dežju na stehi nekega skednja, dokler jih niso rešili; bosi so zdej tu in šklepečejo z zobmi. Iz drugega čolna so pravkar dvignili razno žensko; nahrbtnik, ki ga je spustilo neko rešilno letalo, ji je padel na rame. Sestnajstletna mladenka je skočila s podstrešja, ko je priplul mimo rešilni čoln, misleč, da je rešitelj in bodo opazili; pri skoku v čoln se je težko ponesrečila. Dva kmeta, oče in sin veslata v čolnu v pristan. Oče vleče po vodi crknenega prašiča, ki je utonil pred nekaj urami.

Ko se dvigne megleni zastor iznad vode, lahko vidiš, kaj vse vleče s seboj blatna voda: tu neštivilne mačke in psi, ki jih je voda vrgla na površje in že smrdijo, tam zopet konji, govedo in osli, dalje na desno zopet pohištvo in leseni pribor, slama, seno, moka; tu in tam kakšni mrlič, ki ga skušajo z dolgimi drogovci zavustaviti, preden ga voda zanese v morje. Pokopališča so poplavljena, samo križi molijo proti nebu iz vode. Kdo bo spoznal te gro-

Pretrsljivi prizori MED POPLAVO

bove, ko voda odteče? Obleka plava po vodi, kakor da bi se je hoteli iznebiti utopljenici in olajšati borbo z vodo.

Nekaj strašnega je rjovenje in mukanje živine, ki se potaplja. Konji in govedo plavajo nekaj časa in držijo glave z nosnicami nad vodo. Nenadoma izbulijo oči iz katerih odseva smrtni strah. Zivali tulijo, dokler jim umazana voda ne zalije gobca, nato se za trenutek čuje samo še kratko grganje. Neki drugi novinar je poslal svojemu listu podobno poročilo, iz katerega navajamo samo nekaj podatkov. Severno od Pada se je okoli Roviga in Adrije nastalo ogromno jezero, dolgo okoli 80 km in široko skoraj 25 km. Morska klima bruha zopet nazaj ogromne količine vode, ki jo je prinesel Pad. Je počasi se voda iz Pada oteka v sedmih rokavih. Pri Poleselli so v nedeljo porabili 50 kg trisole, da bi razstrelili našip in omogočili hitrejši odtok vode. Med Bosarom in Adrio ni voda preplavila okoli 25 km dolgega nasipa. Tu so zbrali na tisoče glav živine, ki pretresljivo muka in že 10 dni čaka na rešitev.

Kmetje nočejo zapuščati svojih domov. V Fiesisu so se vdali šele policijski in vojaški sili. Na mnogih mestih rajši ostanejo osamljeni in brez hrane, kakor da bi se odzvali vabilu vojakov.

Prvi podatki o ogromni škodi

Pokrajina	Popravljeno področje v hekt.	Škoda v milijonih
Mantova	15.000	3.146
Pavia	10.000	2.000
Parma	11.850	2.000
Reggio E.	10.000	1.000
Cremona	11.000	2.000
Piacenza	8.000	1.500
Novara	7.000	500

Samo nekaj podatkov, ki dajo slutiti kako ogromno škodo je povzročila poplavenje: Računajo, da bodo za popravno cest potrošili 12 milijard lir. Poplavljenost je veliko število tovarn. Ko je voda pri Roviju vdrila čez neki zid, je poplavlila sladkorno tovarno in 150.000 stotov sladkorja. Škoda sladkornih tovarn znaša okoli 3 milijarde. Del poplavljenega žita se bo dal rešiti, ker je žito »marengo« odporno proti vodi. Za obnovo nasipa pri Occhiobellu bodo v 80 dneh porabili 1 milijon kub.m kama, kar bo stalo 5 milijard lir.

Kmečko združenje v Mantovi je na sestanku predstavnikov iz pokrajin Vincenza, Pavia, Parma, Reggio Emilia, Piacenza, Milan, Cremona, Novara in Mantova ocenilo škodo zaradi zadnjih poplavenj tako-le:

30. nov. 1951

Država — Vrednos.	Šil.	fr.	bel. fr.	pezet	font.	fr. fr.	šil.	dol.	lir	šv. kr.	n. m.	hol. fl.
Švica — 10 šv. fr.	10,—	123,46	121,21	—	19,4	1015	75,47	2,29	1581	14,29	11,73	9,57
Belgija — 100 belg. fr.	8,10	100,—	98,18	—	15,8	832	11,32	1,86	1281	11,74	9,50	7,75
Španija — 100 pezet	8,25	101,85	100,—	—	16,—	838	62,26	11,89	1304	11,96	9,68	7,39
Vel. Britanija — 1 funt št.	10,33	127,47	125,15	—	—	—	—	2,36	1632	14,96	12,11	9,83
Francija — 1000 franc. fr.	9,85	121,60	119,39	—	19,1	1000	74,34	2,26	1557	14,27	11,55	9,41
ZDA — 10 dol.	13,25	163,58	160,21	—	1,8	1343	100,—	3,03	2095	19,20	15,54	12,68
Italija — 10.000 lir	43,66	539,02	529,62	—	4,7	4335	329,51	10,—	6903	63,28	51,21	41,78
Švedska — 100 šved. kron	63,25	780,86	766,67	—	6,2	6421	477,36	14,49	10000	91,67	74,19	67,53
Nemčija — 100 nem. mark	69,00	851,85	836,36	—	6,138	7005	520,71	15,80	10909	100,—	80,94	66,03
Nizozemska — 100 hol. fl.	85,25	1052,46	1033,34	—	8,52	8655	643,40	19,53	13478	123,55	100,—	87,53
	104,50	1290,12	1266,06	—	10,25	10609	788,63	23,93	16522	151,45	122,58	100,—

VALUTE NA PROSTEM TRGU V CURIHU

vestnik SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

SEDEŽ: TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10/I. - TELEFON ŠT. 75-08

Opozorilo članom

Opozarjamo vse člane, da so po predpisih ukaza ZVU št. 169 Vanonijev zakon vsi davkoplačevalci dolžni vsako leto prijaviti svoje dohodke v svojo odmero davkov. Prvo prijavo za dohodke iz leta 1950 morajo vložiti najkasneje do 31. januarja 1952. Prijavo se sestavi izključno na za 10 predpisanih obrazcih, ki so jih davkoplačevalci, ki so že vpisani v davčne sezname, večinoma prejeli po pošti. V kolikor jih niso še prejeli, jih lahko dvignete na finančni intendanci v Trstu, Largo Panfilii 2 (soba 96 v III. nadstropju).

Opozarjamo jih tudi, da so za neizvršitev prijave v zakonu predvidene stroge denarne kazni, ki se tudi vpišejo v kazenski list in objavljajo v Uradnem listu v izdaji bis. Ne bo nikakih podaljšanj roka, t. j. prijavo treba vložiti najkasneje do 31. januarja 1952. Tajništvo SGZ bo za svoje člane sestavljalo in vlagalo prijave, kakor tudi dajalo vsa izvedena pojasnila in nasvete. Pozivamo zato člane, da se v zadevi izpopolnitve obrazcev prijave dohodkov zglasijo v uradnih urah od 8 do 12,30 in od 13,30 do 18,30 na tajništvo SGU v Ul. F. Filzi 10-I.

SESTANKI STROK

V svrhu pojasnjevanja določb ukaza ZVU št. 169 oziroma tako imenovanega zakona »Vanonijev zakon« Slov. gospodarsko združenje sestane posameznih strok, na katerih se bodo obravnavala vprašanja v zvezi z obvezno vsakoletno prijavo dohodkov zaradi odmere davkov. O točnem datumu in uri sestanka za vsako stroko bodo člani pravočasno obveščeni. Vabimo jih, da se teh sestankov v lasno korist gotovo udeležijo.

Zapirajte trgovine o pravem času!

Po členu 650 kazenskega zakonika je vsakdo, ki ne upošteva ukrepov, ki jih izda oblast javne varnosti, pravičnosti, higijene in podobno, kaznovan z zapornim do 3 mesecev ali z denarno kaznijo do 2000 lir. Ta kazen se seveda vpiše tudi v kazenski list. Med tovrstne ukrepe oblasti spada tudi odredba o zapiranju in odpiranju trgovin, katere določila so dolžni vsi splošni, ker je pa v zadnjem času pravičnost v pogledu urnika zapiranja in odpiranja trgovin veljala prava anarhija ter so trgovci imeli odprte lokale tudi po uri, ko bi trgovina morala biti že zaprta, so se oblasti odločile da v tem pogledu najstrožje uporabijo zadenne predpise ter ne dovoljujejo več poravnana prekrška samo s plačanjem globe. Proti kršiteljem se bo uvedel kazenski postopek z vsemi posledicami, t. j. z obsodbo kršitelja in z vpisom kazni v kazenski list.

OBNOVITEV LICENC

OBNOVITEV LICENC JAVNE VARNOSTI.

Dne 31. decembra t. l. zapade veljavnost raznih licenc izdanih od javne varnosti (licence d. P.S.). Pred potekom tega roka, t. j. najkasneje do 31. decembra morajo posestniki te licence predložiti povestvju policije v obnovitev za leto 1952. K stari licenci morajo priložiti potrdilo o vplačani dovolilni taksi (tassa di concessione governativa).

Te določbe zadevajo sledeče vrste licenc javne varnosti:

- 1) prodaja orožja in eksplozivnega materiala; obnoviti je treba licenco javne varnosti in licenco izdano od prefekture;
- 2) kopalnica, dvorane za biljarde in druge igre, plesne sale, plesne dvorane, hoteli in prenočišča, vsi javni lokali, kjer se uživajo ali prodajajo na drobno vino, pivo, likerji in druge alkoholne in brezalkoholne pijače.
- 3) licenca za prodajo na drobno visokoalkoholnih pijač, ki jo izda prefektura in jo je treba tudi obnoviti do 31. decembra.

Opozarjamo člane gostilničarje, krmarje in druge lastnike javnih lokalov, da tajništvo opravi za njih vse posle v tej zvezi, s čemer jim prištedi mnogo dragocenega časa. Zato jim priporočamo, da predajo licence v obnovo tajništva SGU.

OBNOVA LICENC ZA PRODAJO SPIRITA, LIKERJEV ITD.

Dne 31. decembra t. l. zapade veljavnost dovoljenj izdanih od Tehničnega urada za davke na proizvodnjo (Ufficio tecnico delle imposte di fabbricazione) za prodajo likerjev, ekstraktov in esenc za likerje, čistega in denaturiranega spirita in parfemov na alko-

holni bazi. Za obnovitev dovoljenja za leto 1952 je treba do najkasneje 31. decembra t. l. vložiti prošnjo, h kateri treba priložiti staro dovoljenje.

TRINAJSTA PLACA IN BOZICNA NAGRADA

Opozarjamo člane na obveznost, da pred božičnimi prazniki izplačajo svojim uslužbencem trinajsto plačo (uradnikom) oziroma božično nagrado (delavcem), kakor jim te pripadajo po zadevnih delovnih pogodbah. V načelu pripada uslužbencem z uradniško kvalifikacijo kot trinajsta plača enomesečna plača z vsemi pripadki, a uslužbencem delavcem znesek prejemkov za 200 ur dela.

OBROK DAVKOV

Opozarjamo člane, da morajo do 18. t. m. vplačati zadnji obrok davkov v smislu plačilnih listov za leto 1951. Za zamude do 21. t. m. se plača 2% zamudnih obresti, a za zamude po tem datumu pa 6% zamudne obresti.

OBROK DAVKA NA POSLOVNI PROMET

Opozarjamo člane, ki plačujejo davek na poslovni promet (IGE) v pavšalnem znesku (IGE in abbonamento), da morajo do 31. decembra t. l. nakazati po pošti čekovni polovični četrti obrok tega davka za leto 1951. Tudi za najmanjše zamude se mora plačati globa v višini 10% dolgovanega obroka.

Novo zakonske določbe

Uradni listi, ki so izšli v mesecu novembru 1951, objavljajo sledeče ukaze: Ukaz št. 165 (25.10.1951): Prenos nepremičnin od javne vodne imovine na imovino državnega zaklada. Ukaz št. 166 (23.10.): Ustanovitev te-

čaja za diplomsko inženirja na poddodelku za prevozno stroko na vseučilišču v Trstu.

Ukaz št. 167 (23.10.): Ustanovitev in sestava porotnega sodišča in prizivnega porotnega sodišča.

Ukaz št. 168 (25.10.): Sprememba ukaza št. 175/1950.

Ukaz št. 169 (26.10.): Predpisi za pravično porazdelitev davčnih bremen, za izredni davčni popis ter za ureditev sporov o posrednih davkih in tokсах od trgovskih poslov.

Ukaz št. 170 (27.10.): Omejitev uporabe niklja, bakra, cinka in njihovih zlitin.

Ukaz št. 171 (29.10.): Pooblastitev za notarska in druga opravila.

Ukaz št. 172 (26.10.): Sprememba davčnih predpisov o spiritui in pivu in ločnejši davčni predpisi za sirup.

Ukaz št. 173 (26.10.): Podaljšanje začasnih predpisov za izvajanje nove carinske tarife s spremembami in dodatki.

Ukaz št. 174 (26.10.): Izredni pribitek na ceno voznih listov in prid poturbukulzno akcije.

Ukaz št. 175 (1.11.): Določitev uradne vrednosti kave v pogledu plačila davka na poslovni promet.

Ukaz št. 176 (2.11.): Sprememba ukaza št. 222-1949 o nadaljnjih predpisih uradov za zaščito in socialno pomoč delavcem.

Ukaz št. 178 (9.11.): Določitev vrednosti bombaža v izdelkih izvoženih v drugem polletju 1951.

Ukaz št. 179 (12.11.): Predpisi za gibanje oseb, ki prihajajo in odhajajo iz britsko-ameriške cone Svobodnega Tržaškega ozemlja.

Ukaz št. 180 (16.11.): Sprememba predpisov o zbornici za trgovino, industrijo in kmetijstvo.

UMETNOST

Znani tržaški slikar Lojze Spacal je izdelal očustno opremljeno mapo, ki vsebuje 20 lesorezov in linorezov, od katerih je 5 večbarvnih. V mapi so zbrane njegove grafike, ki so nastale v času od leta 1937 do 1951. Uvodno besedo je napisal znani kritik France Stele. O Spacalovem delu je tudi dr. Manša objavil v novi ljubljanski reviji »Besede« polovalno kritiko. Cena izvoda s slikarjevim podpisom je 6000 lir, izvodi, ki ma je bil dodan se ročni odtis izvirnega lesoreza s slikarjevim podpisom pa s an 8000 lir. (Naročila pri samem slikarju Trst, Via Coroneo 1). — Dolžnos: našim pridobitnikom je, da vsaj oni podprejo naše slovenske slikarje, katerih napori sicer ne najdejo nikakršnega razumevanja pri pristojnih oblastvih.

Socialni UTRINKI

AMERISKI PREDSTAVNIK PRI FAO POUČARJA NUJNOST AGRARNE REFORME

Na sobotni seji posebne komisije prehranjevalne in poljedelske organizacije ZNARimu je govoril ameriški predstavnik Clifford Hope in je v svojem govoru poudaril, da se ne more doseči polna poljedelska proizvodnja, dokler ovirajo poljedelce neprimerne prilike na zakupnih posestvih, pretirane najemnine, neprimerne obdavčenje, neurejeno razmerje med proizvodnimi stroški in prodajnimi cenami poljskih izdelkov. Opozoril je, da so Združene države predložile FAO resolucijo glede potrebe agrarne reforme, ki jo je treba nujno izvesti, kajti poljedelstvo mora uspevati le, tam, kjer je zemlja last tistega, ki jo obdeluje.

PODPORE BREZPOSELNIH V FRANCIJI POVISANE

»Journal Officiel« je objavil odlok ministra za delo, po katerem se podpore za brezposelne povišajo. Te bodo znašale v Parizu: 250 frankov na dan za šefa delavnice in 110 frankov za pomočnika in podrejene. Prejšnje podpore so od 1. maja 1950 znašale: za šefa 210 in 105 za ostale.

SUSA V INDIJI

V severni Indiji je bilo letošnje poletje zelo vroče in suho. Zaradi tega je v pokrajini Bihar in Uttar-Prades zelo trpela koruza. Suša je bila tudi v pokrajini Ostpunjab, v žitnici Indije. Pridelke žita je bil zato za 1 milijon ton manjši kakor lansko leto.

KRONIKA

Smrt zaslužnega narodnega delavca

V Kopru je umrl znani tržaški javni delavec Roman Pahor, ki si je pridobil velike zasluge zlasti za organiziranjem mladine in je mnogo pretrpel po italijanskih ječah. Njegovega pogreba na tržaškem pokopališču se je udeležila velika množica Tržačanov. Poslovilni govor je imel tržaški občinski svetnik dr. J. Dekleva. Naj počiva v miru!

TRZASKA LETALSKA DRUŽBA

Po najnovejših vesteh je »Trieste Airways Company« začasno usavila priprave za svoje delovanje.

»Ekonomski dnevniki« v Jugoslaviji.

Od 7. decembra izhaja v Beogradu »Ekonomski dnevnik« kot dnevni gospodarski list. Doseje je Trgovinska zbornica FLRJ izdajala samo »Ekonomski bilten«, ki se je zljaj spreminjal v dnevnik. DAVK ZA POPLAVLJENJE

Italijanska vlada je podvojila doklado, ki jo predvideva italijanski zakon (30. XI. 1937) in ki je doslej znašala 5 stotink za vsako liro. Novi davek bo vrgel okoli 22 milijard, ki bodo uporabljene za poplavljenec. Dočlata se pobira s oro na vse davke.

„GOSPODARSTVO“

izhaja vsako drugo soboto. — Uredništvo in uprava: Trst, Ulica Geppa 9. Telefon 89-33. — Cena: Posamezna številka 20 lir, 10 din. — Naročnina: za STO in Italijo letna 400 lir, polletna 200 lir. — Post. ček. rač. št. 11-7084; za Jugoslavijo letna 225 din, polletna 130 din. — Ček. rač. pri Komunalni banki: ADIT 6-19063-7 Ljubljana za ostalo inozemstvo letna 1 dolar. — Jugoslovska cona STO-ja: posamezni izvod din 4.-, letna naročnina din 100.-, polletna naročnina din 50.- Naročnine naj se polagajo v naše dobro na Center tiska Koper. — Cene oglasov: za vsak mm višine v širini enega stolpca 40 lir, 6 din. Glavni urednik Lojze Berce. — Odgovorni urednik Stanislav Oblak. Založnik: Založba »GOSPODARSTVA«. Tiskar: ua Založništva tržaškega tiska.

AVTOPODJETJE S. T. A. R.

d. d. TRST
ULICA MORERI 7 - TEL. 56-08
Avtocestna proga: Trst - Koper
Vozni red veljaven od 20. avgusta 1951

Cena	ob delavnikih	Km	POSTAJE	Km	Ob delavnikih	Cena
—	6,15	15,0	TRST (Avtocestna postaja)	21	9,30	19,30
115.-	7,15	16,00	KOPER (Avtocestna postaja)	—	8,30	18,30

Prepoved vrtenja avtocestne proge in službe med Trstom in Škofijami ter obratno

Poldrugo milijardo za železnico Trst-Žavljje

V zadnjih letih minulega stoletja so v predsedkih izgradili železniško progo od postaje Sv. Andreja proti Skednju ter do rafinerije pri Sv. Savi. V to progo so vključeni odcepi za ladjedelnico Sv. Marka, strojne tovarne Sv. Andreja in druge industrije. K tem industrijam se je kasneje priključilo lesno skladišče s svojo luko pod Skednjem ter končno še industrijsko naselje Žavljje.

Stara proga ima mnogo nedostatkov. Med drugim tudi tega, da se na njej lahko uporabljajo samo parne lokomotive in še te samo z omejeno brzino in težo. Proga je položena na valovitem terenu s strminami 17-18% promil. Številni ovinki s polmeri 115-150 m ne dovoljujejo večje brzine od 10-25 km. Koristna tonaža vlakov pa je ocenjena 120-130 ton. Številni vlakovi ni moglo dnevno preseči 12, ker so premiki za sestavljanje vlakovnih kompozicij zasedli glavno progo ob odcepih pri raznih industrijah. Tudi številni prehodi čez progo so ovirali promet.

Dnevni prevoz je na stari progi znašal približno 1.300-2.000 ton v 24 urah v obeh smereh. Toda samo lesno skladišče, ki ima prometa okoli 800.000 ton

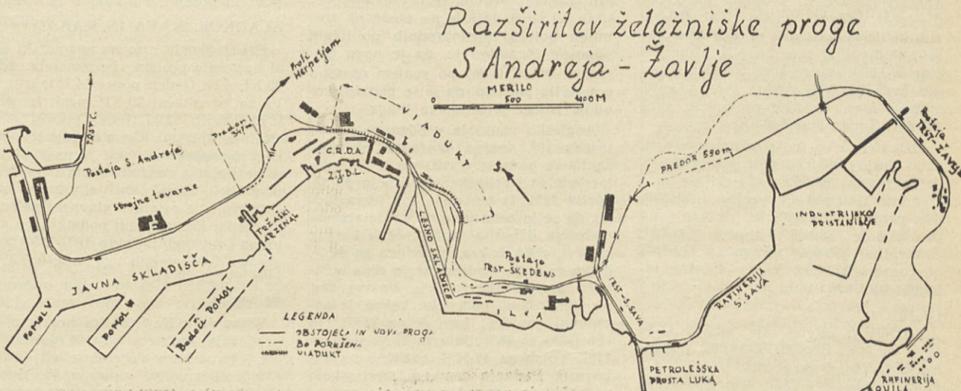
na leto, zahteva možnost prevoza. V zadnjih letih pa so se znatno razširile nekatere industrije ter podvojile svojo proizvodnjo. Predvideno je, da se bo v bodočnosti dvignil promet na 1,5-2 milijona ton letno, kar bi znašalo 5.000-6.000 ton dnevno. Po izgubi ranžirnih postaj kakor Gorica, Prestranek ter Sezana, ki so pripadle Jugoslaviji, je predvideno, da bi postajala Žavljje sprejela 2.000 rezervnih tovornih vozov. Po novem načrtu bodo vzporedno s staro progo zgradili novo in na sedanjih progi odpravili njene nedostatke, kakor n. pr. polmere krivin, vzpone, prehode in križišča. S predori in viadukti ter nadvozi so že odstranili te prometne ovire. Maja 1949 je bil načrt odobren in januarja 1950 so se začela pripravljala dela. Predračunska vsota predvideva 1 milijardo 500 milijonov izdatkov.

Nova proga, ki se začneja po prvem km od postaje pri Sv. Andreju, gre skozi 3 predore, jez 500 m dolg viadukt ter več nadvozov. Prvi umetni predor, dolg 347 m, je že v višini Javnih skladišč in je zahteval ogromna zemeljska dela. Treba je še položiti tračnice. Naslednji objekt je 500 m dolg viadukt.

ki teče vzporedno s cesto ter mimo pročelja ladjedelnice Sv. Marka in oljarne. Viadukt s svojimi 66 loki, ki imajo razpetino 10 m, ter tremi železnimi mostovi v dolžini 42 m za podvoze, prikladišče, oljarni ter lesnem skladišču je največji objekt v tem projektu. Betonska dela so bila že dokončana, manjkajo še mostovi železne konstrukcije. Za viaduktom sledi pod Skednjem predor dolžine 214 m, nato pa postaja Skednje. Od tu pelje proga po 6 m visokem nasipu s 5 nadvozi do naslednjega predora, ki ima dolžino 590 m. Sledi ravna proga do postaje Žavljje.

Glavni odcepi za industrijo so pri strojni tovarni Sv. Andreja, pri ladjedelnici Sv. Marka, oljarni, lesnem skladišču, plavžarni, rafineriji Sv. Savi ter končno podaljšek k rafineriji Aquila.

Prednosti nove proge je v povečanju brzine od 25 km na 60 km na uro. Postaja Skednje bo omogočala hitro vožnjo, kar bo povečalo število vlakov od 12 na 48 v 24 urah in s tem prevozeno tonažo na 23.000 t dnevno; to je nekako 10-kratna sedaj prevozena tonaža.

BOLJE KAKOR POD ITALIJO

Trilcra je letos potolkla toča repentaborske vinograde. Namesto 400 hl so vinogradniki na Colu in v Velikem Repnu pridelali komaj 150 hl vina. Zguba na vinskem pridelku znaša torej celih 62,5%. In vendar ne misli nihče na zavarovanje proti toči.

V dobi med obema vojnama so nekateri našti, toda zelo redki, vinogradniki začeli z zavarovanjem proti toči pri italijanskih kapitalističnih zavarovalnicah, od česar pa so imeli mnogo več škode kot koristi. Premije, ki jih morajo plačevati zavarovalnici so seveda izračunane tako, da imajo kapitalistične zavarovalnice pri tem ogromne dobičke, zavarovalnici pa škodo. Škoda, ki jo napravi toča ne more namreč popraviti nobeno zavarovanje; njo je mogoče po zavarovanju le razdeliti na več let. Ako pa je vinogradnik stalno zavarovan v kapitalistični zavarovalnici mora v obliki previsokih premij odplačevati ne le dejansko škodo, ki jo dela toča, ampak tudi mastne dobičke, ki jih uživa zavarovalnica. Zato odločno odsvetujemo našim vinogradnikom takšno zavarovanje; pač pa jim priporočamo, naj bi se začeli gibanja za uresničitev te zamisli, t. j. za organizacijo vzajemnega zavarovanja proti toči.

Središče repentaborske občine je na

Colu, pod repentaborsko cerkvijo. Tam je občinska pisarna, ki je začasno pomeščena na Poklonu, kateri leži na glavni cesti Opčine-Dutovlje in ki je bolj znan pod imenom Repentabor. Kmalu pa bo občinska pisarna premeščena v skoraj dograjenovo, lepo občinsko poslopje na zapadnem koncu Colu, od koder vodi pot v Veliki Repen. Nedaleč od občinskega poslopja je tudi nova zgradba za otroški vrtec in nekoliko naprej proti središču Colu ljudska sola. Pristnih kmetij ni več v tej vasi, ki šteje 70 hišnih števil, med temi 5-6 kmečkih dvorov in 6 hiš brez zemlje.

Zivinoreja je razmeroma dobro razvita, boljši gospodari imajo 6-9 glav goveje živine, drugih 6 gospodarjev kmetij ni več v tej vasi, ki šteje 70 hišnih števil, med temi 5-6 kmečkih dvorov in 6 hiš brez zemlje.

Zivinoreja je razmeroma dobro razvita, boljši gospodari imajo 6-9 glav goveje živine, drugih 6 gospodarjev kmetij ni več v tej vasi, ki šteje 70 hišnih števil, med temi 5-6 kmečkih dvorov in 6 hiš brez zemlje.

Zivinoreja je razmeroma dobro razvita, boljši gospodari imajo 6-9 glav goveje živine, drugih 6 gospodarjev kmetij ni več v tej vasi, ki šteje 70 hišnih števil, med temi 5-6 kmečkih dvorov in 6 hiš brez zemlje.

zbojštati, da bi se povzdignila živinoreja. Razen tega se kmetje tožijo, da so davki za sedanje gospodarske razmere pravišoki. Bišu italijanska vlada je primorski Kras od Opčin do Furlanske nižine v gospodarskem pogledu popolnoma zanemarjala, ker je delala na to, da bi naši kmetje obubožali in se izselili ter se tako umaknili italijanskim priseljencem, ki naj bi Trst tudi jezikovno spojili z Italijo. Sedanja vlada pa ne more imeti takih namenov; zaradi tega pričakujemo, da bo storila vse, kar je od nje odvisno, da se tudi naš Kras gospodarsko povzdigne na višino, ki jo omogoča moderna tehnika. Vlada res prispeva 38% za čiščenje kraskih pašnikov in kmetje se ji za to hvalježi, toda za tako delo imajo na razpolago, le svoje roke in ročno orodje ter premalo časa. Čudni občutki obdajajo človeka, ko g'edu danes na tako ročno delo, danes, ko ljudje z pomočjo ogromnih strojev takorekoč kar cele gove premikajo! Tako sem videl na Opčinah, kako so Američani s stroji zravljali krasko pustino za igrišče. Le taki stroji bi mogli divjo krasko romantično spremeniti v

sicer manj romantične, a zato mnogo bolj koristne zelene gozdove in plodovita polja.

Pravega polja imajo coljski kmetje zelo malo. Njih niva leži skoraj vse v enem manjšem delu legepa repentaborskega dola, kjer je železniška postaja in ki spada večinoma pod Jugoslavijo, z vasicama Voglje in Vrhovlje. Vinski pridelke skoraj izključno teran — je neznan, komaj 100 hl. Od vseh pridelkov se je obneslo letlo le seno. Zato pa je otava popolnoma izostala. Nekaj ječmena in radeča za domačo uporabo; krompirja in ajde so pridelali komaj za seme. Dru za kurjavo imajo dovolj. Skupni sklovcilvikorepenskijus z borovci in skoraj golo gmajno je zdaj v občinski upravi. Sadjarstvo neznanost, za prodajo ne prihaja v poštev.

Iz vsega tega je razvidno, da colski vaščani nikakor ne morejo živeti samo od kmečkega dela. Razen tistih, ki nimajo svoje zemlje, si morajo tudi kmečke družine pomagati z delom v kamnolomih ob cesti, ki vodi iz Velikega Repna na Opčine. Nekateri ho-

dijo na delo v mesto in sedaj je nekaj zaslužka tudi pri gradnji nove ceste iz Colu v Vel. Repen, ki se gradi vzporedno in nekoliko nižje od sedanje. Tudi druge ceste, posebno cesta proti Poklonu, so dobro popravljene. V vas je napeljan kraski vodovod iz Stivana, na katerega pa se ne morejo preveč nanašati, ker je zelo slabo napravljen in ga je treba večkrat popravljati.

Kakor po drugih vaseh dobivajo tudi na Colu vladne prispevke, razen za že omenjeno čiščenje pašnikov, tudi za nove trtne nasade, nove hleve in betonirana gojišča.

V Zagradcu zapadno od Velikega Repna, u katerem bomo prihodnje govorila, živita dva dobra kmeta. Druhij hiš tam ni. V Malem Repnu ali Repenču, kjer prebiva 55 družin, živijo le tri od poljedelstva, vse druge od dela na bližnji proški postaji in drugod. Tudi v repentaborski občini govorijo ljudje, da je njih sedanji gospodarski položaj vsekar boljši, kot je bil pod Italijo; tudi sicer se počutijo mnogo boljše in dihaajo svobodneje, ker niso več nadlegovani od karabinjnerjev in drugih italijanskih upravnih organov.

TRŽNI PREGLED

Notranji italijanski trg se razvija več ali manj vzporedno z mednarodnim trgov. Mednarodni trg kmetijskih pridelkov se je umiril. Danes ni več tistih skokov na mednarodnem živilskem trgu, ki so se pojavili več mesecev po izbruhu korejske vojne. Trgovci računajo, da bodo ugodne vesti s Koreje vplivale tudi na notranje trge v posameznih državah.

Med kupci vlada v Italiji še vedno velika previdnost. Trg postaja tu pa tam nekoliko živahniji, ozivel pa ni tako, kakor bi si želeli prodajalci. Niti bližajoci se prazniki niso prinesli pričakovane oživljanja. Verjetno je, da se bodo nakupi pomnožili v zadnjem trenutku, tik pred prazniki.

Povpraševanje po žitu, t. j. pšenici je srednje, toda tudi pšenica ni velika. Tako nastaja ugoden položaj za precej čvrste cene. Tako je poskočila cena trdega žita v Južni Italiji. Kupčija s koruzo je precej živahna, vendar se sklepajo kupčije za manjše količine. Cena rži je nekako ustaljena po zadnjih poviskih.

Slinavka se je med živino v Severni Italiji precej razširila v smeri proti nekaterim pokrajinam Srednje Italije. Zaradi tega so mnoge trge zaprli. Ponudba klavne živine je bila večja kakor povpraševanje. Kljub temu so cene ostale neizpremenjene. Cene maslini svinj so stalne. Cene perutnine so se okrepile. Jajca bodo kmalu dosegla svoj višek.

Maslo se je nekoliko podražilo. Povpraševanje narašča, medtem ko se je ponudba zmanjšala. Cene masli in prekajenega mesa so ostale v bistvu neizpremenjene. Kupčija z olivnim oljem je bila nekoliko živahnija zlasti v Bariju. Računajo, da bo letošnji pridelek obilen.

Tudi pri vinski kupčiji je nastopilo precejšnje oživljenje. Prodajalci držijo precej visoke cene.

Cene mandeljnov kažejo nagnjenje navzdol. Povpraševanje po pomarancah je večje. Cena orehov je šibkejša.

ZITARICE

PADOVA: pšenica fina 6.650-6.750 lir za stot, dobra 6.550-6.650 navadna 6.450-6.550; koruza marano 5.900-6.000; rumena koruza 5.400-5.500; einkvanti 5.500-5.600; bela koruza 5.300-5.400; rž 6.200-6.300; oves 5.600-5.700; ječmen 6.000-6.200; pšenična moka tipa 00 8.600-8.750, tipa 0 7.850-8.050, tipa 1 7.650-7.700, tipa 2 7.450-7.500; pšenični otrobi 4.200-4.300; pšenični zdrob tipa 0 10.100-10.200, tipa 1 9.000-10.000; koruzna moka bela in rumena 6.100-6.300, koruzni otrobi 3.700-3.800.

VERONA: pšenica fina 6.700-6.800, dobra 6.500-6.600, navadna 6.300-6.400; oves 5.400-5.600; rž 6.500-6.600; neoluseni ječmen 6.000-6.100; belo proso 5.700-6.000; proso »paglierino« 5.500-5.700; koruza marano 5.950-6.050; rumena koruza 5.650-5.750.

ZIVINA

REGGIO EMILIA: živina za zakol: voli I 320-340, II 290-310; krave I 270-280, II 230-260; junci I 320-340, II 310-320; juvice 320-350; teleta 50-70 kg 500-530, 70-90 kg 530-540, nad 90 kg 540-570. Živina za rejo: teleta 50-70 kg 510-540, 70-100 kg 540-560; voli za delo 300-360; krave mlekarice 160-180.000 komad.

PIACENZA: teleta za rejo 460-510; teleta za zakol I 560-580, II 340-380; teletiči 360-380; juvice za rejo 6-12 mesecev 340-400; juvice in junci za zakol I 320-360, II 260-280; krave mlekarice 150-170.000 komad; krave za zakol I 260-280, II 200-220; voli I 320-340, II 220-260; voli in junci za delo 330-350; bikli za zakol 330-360.

MLECNI IZDELKI
CREMONA: maslo I 920-950, II 830-850, III 820-830; sir krajevne proizvodnje svež 400-440, majski 1951 480-500 zimski 1950-51 470-530, majski 1950 500-610; emmenthal svež 540-560, 3 mesece star 570-600; italico svež 350-360; taleggio svež 350-360; sbrinz svež 590-530, star 3 mes. 550-570; provolone svež 470-490; 3 mes. star 540-570.

MILAN: za kg fco sirama: lombardsko maslo 940-950; emiljsko 920-930; čajno maslo 980-990; emiljski sir proizvodnje 1949 640-700, proizv. 1950 550-600, proizv. 1951 480-520, sir krajevne proizvodnje 360-380; sbrinz 430-460; emmenthal 530-560; provolone 470-490; gorgonzola 370-390; italico 450-470; taleggio 340-360.

OLJA

PADOVA: olivno olje ekstra 43-44 tisoč lir stot, fino 41.500-42.000, navadno 41-41.500; dvakrat rafinirano A 41-41.500, B 39.500-40.000; semensko olje I 37.800-38.000, II 37.500-37.800.

BARI: olivno ekstra do 1 stop. kisl. 37.500-38.000, fino do 1,5 stop. kisl. 36-37.000, dobro do 3 stop. kisl. 34.500-35.000; dvakrat rafinirano A 37.500-38.000, B 34.500-35.000.

VINA

MILAN: za stop/stoot fco milanska postaja: črno vino Piemonte 10-10,5 stop. 410-430, 11-12 stop. 440-480; Oltre-po pavese 10-10,5 stop. 400-420, 11-12

stop. 430-470; črno Mantovano 9-10 stop. 380-390; Valpolicella in Bardolino 540-580; emiljsko 9-10 stop. 410-450, 11-12 stop. 450-470; toskansko navadno vino 370-390; črno Marche 360-370; Barletta ekstra 13-14 stop. 400-430, navadno 370-400; belo Sansevero 380-390; Squinzano 410-430; piemontski moškat 7.300-7.500 lir stot.

PAPIR

TURIN: tiskovni papir satiniran nekletjen 20-22.500 lir stot, polkletjen 21-24.500; pisarski papir nekletjen 22.000-25.500; polkletjen 28-34.500, klejen 37-43.000; trikrat klejen za obrabce 40-45 tisoč; registrski brezlesni nekletjen 27.500-31.000, polkletjen 33-36.000, klejen 40-44.000; pisemski papir srednje kakovosti 33-36.000, fin 40-44.000, ekstra 48-55.000; prepisni papir za kopje 68-73.000; risarski papir 53-58.000; beli pergamin srednje kakovosti 40, 60, 80 g 33.000; karton siv navaden 8.500-9.500; karton duplex in triplex od navadnega do finejšega 15-23.000; karton beli duplex ali triplex 20-32.000; kartončni beli in barvani navadni 28-33 tisoč, fini 38-44.000, tipa Bristol 47-58.000.

KOZE

REGGIO EMILIA: osoljene kože za repom za kg fco grosist: voli do 40 kg 350-370, nad 40 kg 360-375; bikli do 40 kg 310-320, nad 40 kg 280-290; teleta 3-6 kg 800-820, 6-8 720-730, 8-12 kg 600-610, 12-20 kg 500-510, 20-26 kg 420-430; teleta do 30 kg (z glavno in parklji) 380-390; konji 200-210; meze 150-160; osli 110-120; ovni (svet. k. ž.) 34-350, ovni I (suhe kože) 850-870; zajci (suhe kože) 210-220; jagnjeta 400 lir za kožo.

SIENA: krave in voli od 40 kg naprej 400-420 lir kg, do 40 kg 396-415; bikli 315-335; teleta 3-8 kg 800-850, 8-12 kg 600-650, 12-20 kg 550-580, 20-26 kg 440-460, 3-8 kg brez glave 770-800.

MODRA GALICA

Rimski odbor za cene je po posvetovanju s prizadeti proizvajalci in potrošniki predložil medministrskemu odboru za cene nove cene modre galice. Po tem predlogu bo stot modre galice stal vsaj 5.000 lir več kakor doslej, to se prave, da bodo cene dvignili od 13.500 na 18.500-19.000 lir za stot. Gre za povisjanje 37%. Po poročilu omenjenega odbora ima Italija razmeroma dovolj bakra na razpolago; njene zaloge znašajo 21.400 ton. Računajo, da bodo

iz tega bakra proizvedli 800.000-840.000 stotov modre galice, s čimer bodo potrebe notranjega trga pokrite. ARAR je nakupil baker na zunanjih trgih v času, ko so bile cene zelo visoke.

KAVA

TRST: Srednje cene kave fco hangar Trst v dolarjih za 50 kg neto: Rio N. Y. 5 50; Rio N. Y. 2 52; Santos Superior 60 50; Santos extra prime 63; Haiti naravna 62; Salvador 64; Kostarika 73 50; Gimma 445 šilingov; Moka Hodeidah I 465 šilingov.

Srednje kvotacije kave pri viru proizvodnje: Rio N. Y. 5 good large bean greenish 368 šil. cwt cf Trst; Rio N. Y. 7 good large bean greenish 354 šil. cf Trst; Santos good fine road strictly soft, crivello 18, 453 šil. cf Trst; Minas 2, crivello 17 good to fine road greenish 385 šil. cf Trst. Cene v kilingu: Santos extra prime, fancy 18-19, 61,10 dol.; Santos extra prime, fancy, crivello 17 1/2 59,25 dol.; Santos extra prime good large bean 57-75 dol.; Minas 2 crivello 17, 49, 50 dol.; Victoria N.Y. 5, crivello 18 47,90 dol.; Victoria N.Y. 5, crivello 17, 46,50 dol.; Victoria N.Y. 7 44,50 dol.; Equador extra Superior 52 dol.; Haiti II 54,50; Haiti xxx 56; Haiti xxxxx 57 dol. vse fob mesto proizvodnje.

Srednje cene za neocarinjeno blago od uvoznika do grosista fco skladišče prodajalca v lirah za kg neto: Rio N. Y. 5 1.190; Rio N.Y. 2 1.210; Santos Superior 1.340; Santos extra prime 1.365; Gimma 1.315; Moka Hodeidah I 1.385.

KAKAO, SLADKOR IN POPER

TRST: Kakao Accra v zrnju good fermented vkrancje v mestu proizvodnje 230 šilingov za 50 kg cif Trst, vkrancje v Londonu, blago že pripravljeno za vkrancje 240 šil. za 50 kg cif Trst; Equador Superior 37 dol. za 50 kg cif Trst, blago pripravljeno za vkrancje; Accra v zrnju ocarinjeno blago ponujajo v skladišču grosista po 730 lir kg.

Rafiniran sladkor ponujajo po 178 dolarjev tona v prosti luci. Českoslovaški in madžarski sladkor kvotirata 160 dol. fco tržaško pristanišče, angleški pa 171 dol. cf Trst, blago pripravljeno za vkrancje.

Popper ponujajo pri viru proizvodnje po naslednjih cenah: Malabar črni izbran 1.225 funtov sterlingov za tona cif Trst; Lamkong črn 1.274 funtov sterlingov za tona cif Trst.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO		7/XI	21/XI	5/XII
Pšenica (stot. dol. za bušel)	256	269,75	265
Koruza " " " "	180 1/4	189,25	189 1/2
NEW YORK				
Baker (stot. dol. za funt)	28 70	28 70	28 70
Cin " " "	103	103	103
Svinec " " "	19	19	19
Cink " " "	19,50	19,50	19,50
Aluminij " " "	19	19	19
Nikel " " "	56,50	56,50	56,50
Krom (dol. za tona)	54	54	54
ž. srebro dol. za steklenico	220	219	218
LONDON				
Baker (f. šter. za d. tono)	227	227	227
Cink " " "	192	196	198
Svinec " " "	176,50	176,50	176,50
ALEKSANDRIJA				
Bombaž »Karnak« I. (v. talarjev za kantar)	145,80	153,25	172,30
" »Ašmouni« I. ")	91	101,60	101,26
SANTOS				
Kava Santos C (kruzejev za 10 kg)	196,80	195,10	—

Vesti o ugodnem poteku pogajanj za sklenitev premirja na Koreji niso izvale posebnega odmeva na mednarodnih tržiščih surovin. Oboroževanje velikih sil se nadaljuje ne glede na trenutni položaj mednarodnih političnih odnosov. Značilno je, da je nova britanska vlada takoj po svojem nastopu poudarila potrebo, da se še nadalje kopijo zaloge strateškega blaga.

Angleška vlada je v odgovor na interpelacijo nekoga poslanca objavila zanimive podatke o razvoju cen na dolarskem in šterlinskem področju po 24. aprilu 1951. Iz teh podatkov je razvidno, da se je cena pšenice na dolarskem področju dvignila za 8%, cena koruze za 4%, cena bakra in svinca za 12%, cinka za 11%, medtem ko je cena bombaža nazadovala za 6%. Razvoj cen na šterlinskem področju: kakao je nazadovao za 25%, kavčuk za 28%, cin (kosifer) za 18%, juta za 27%, sizal za 14%, volna za 49-57% različno po kakovosti. Padanje cen na šterlinskem področju je neugodno vplivalo na angleške dolarske rezerve.

ZITARICE

V Chicagu je cena pšenici v tednu do 30. novembra nazadovala na 266 1/2 (od 257 5/8), cena koruze pa na 188 1/2 (od 186 3/8). K dviganju cen je gotovo pripomogel povečan izvoz iz ZDA, ki so od julija do oktobra izvozile 150 milijonov bušlov pšenice, moke in teste-

nin (lansko leto v tem času samo 69,6 milijona bušlov). Vlada je napovedala, da v prihodnjem letu ne bo omejila površnih posejanih s koruzo in rižem.

SLADKOR, KAVA IN KAKAO

Pri sladkorju niso na newyorški borzi nastopile posebne izpremembe, tečaj 30.XI, 4,85 (teden poprej 4,75); isto velja za kavo tečaj 30.XI, proti izročitvi v decembru 52,55 (teden poprej 52,75) stotinke za funt. Cena kakaa je nekoliko nazadovala — od 27 na 28,25 stotinke dolarja za funt proti izročitvi v decembru. Cena čaja na vzhodno-azijskih trgih je ostala v glavnem neizpremenjena. Po zasebnih podatkih bo svetovna proizvodnja kave 1951-1952 dosegla 36.175.000 dolgov ton (v sezoni 1950-1951 35.730.000 t).

VLAKNA

Volna je v New Yorku nekoliko nazadovala, in sicer od 164 na 169,50 proti izročitvi v decembru, od 160 na 167 proti izročitvi v marcu. V Franciji (Roubaix) se temu nasprotno opaža nazadovanje od 1.290 na 1.260 frankov za kg proti izročitvi decembra in januarja, od 1.300 na 1.270 proti izročitvi v februarju. Pri volni se splošno opaža še vedno težnja navzdol. V Avstraliji, Novi Zelandiji in Južnoafriški zvezi so računali, da bodo novi nakupi volne s strani Američanov potisnili cene navzgor. Toda to so bili v bistvu le računski brez krčmarja. Pokazalo se je, da na razvoj cen ne vplivajo vedno sa-

Vestnik KMEČKE ZVEZE

SEDEŽ: TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10 I. - TELEFON ŠT. 54-58

Slinavka se širi

Naša zveza je že pred dnevi opozorila v »Primorskem dnevniku« tukajšnje živinorejce, da se je v zadnjem času močno razširila slinavka ali parkljevka po hlevih skoraj na vsem področju cone A Tržaškega ozemlja. Ker povzroča ta bolezen pogostoma ogromno škodo, je dolžnost vsakega kmetovalca, ki redi parkljarje-govedo, koze, ovce, in prašiče — da skrbno pazi na čim uspešnejše omejitve širjenja te kužne bolezni in na lajšanje njenih posledic pri že okuženi živini.

S tem namenom podajamo tukaj našim živinorejcem kratka navodila, da bodo kolikor mogoče obvarovali svojo živino pred to hudo boleznijo in njenimi pogubonosnimi posledicami.

Zdravo živino obvarujemo najlažje pred slinavko, če ji pokladamo vedno v zadostni meri zdravno in tečno krmo. Živina mora dobiti tudi čisto pitno vodo in držati jo moramo v snažnem, svetlem hlevu in svežem zraku. Priporočljivo je tudi zadostno gibanje živine na prostem, posebno ob lepem vremenu in posteljati ji moramo dobro s suho steljo. Živinske hleve je treba od časa do časa temeljito razkužiti, kar opravimo najlažje, če jih poškrbimo z 2-3% vodno raztopino modre galice ali pa s 5% kreolinom, in to s pomočjo škropilnice ali brizgalnice, ki jo rabimo za škropljenje trt. To delo opravimo ob suhem vremenu in kadar je živina na prostem. Ob vlažnem vremenu pa je priporočljivo razkuževanje hlevov in gnojnikov s prahom živega apna.

Ako se je bolezen že pojavila v soseščem hlevu, tedaj je najboljšje, da damo lastno živino takoj cepiti proti slinavki, kajti zelo verjetno je, da se bolezen kmalu zaneso do zdrave živine in jo napade v prav hudi obliki. Na slinavki ali parkljevki obolelo živino naj oskrbujejo in molzejo le ene in iste osebe, ki morajo paziti na največjo snago. Tuje osebe, ki nimajo v hlevu opravka naj v hlev sploh ne hodijo. Oboleli živini moramo pokladati tečno in lahko žvečilno krmo, oziroma mlačne napoje. Rane po gobcu in nosu ter seskih pa izpiramo z mlačno vodo, v kateri raztopimo malo kisa in kuhinjske soli.

Ker napada slinavka lahko tudi ljudi, zlasti pa otroke, je nujno potrebna največja snaga v stiku z ljudmi in oskrbovalce bolne živine naj nosi samo za hlev posebno haljo ter naj si roke in čevlje razkuži, ko pride iz okuženega hleva. Veliko pažnje je treba posvetiti tudi razkuženju (prekuhanju) mleka okuženih krav in je odsvetovati uživanje istega, kadar imajo te krave mrzlico, ali tresavico. Vse kakor pa morajo živinorejci javiti na

mo strateški nakupi in da je važna tudi civilna potrošnja. Prav ta ne kaže že delj časa posebnega zanimanja za volnene proizvode. Po nekih računih znaša danes prebitek proizvodnje nad svetovno potrošnjo okoli 165 milijonov funtov.

Bombaž kaže lahko napredovanje v tednu do 30. novembra, in sicer od 42,62 na 43,79 stotinke dolarja za funt na newyorški borzi proti izročitvi v decembru, od 42,28 na 43,43 proti izročitvi v marcu. V Aleksandriji je »karnak« poskočil od 161 na 175 talarjev za kantar (99 funtov) proti izročitvi v januarju in od 162 na 176 proti izročitvi v marcu; ašmouni od 101,60 na 103,25 za decembru, od 107,10 na 110 za februar; v Sao-Paulu od 352 na 370 kruzejev za arbo. Ameriška vlada namerava površino posejano z bombažem nekoliko zmanjšati za sezono 1952-1953. Cena kaže še vedno lahko težnjo navzdol in za decembar 40%.

KAVČUK

Potek londonskega trga je bil razmeroma miren. Cena kaže še vedno lahko težnjo navzdol in je znašala za decembar 40% penijev za funt. Londonski trg je bil pod vplivom ostrega nazadovanja v Singapuru; to je imelo za posledico nazadovanje cene v Londonu za 1 penij pri funtu. V Singapuru je v čuk notiral 30.XI. za decembar 39 3/16 penija za funt (teden poprej 40).

KOVINE

Na trgu pisanih kovin ni bilo opaziti podpisa za družbo American Smelting Co. pogodbo za povisjanje povečanje proizvodnje bakra, in sicer za 197 milijonov funtov na leto, od tega ostane za ameriško vlado 177 milijonov, 30.XI. je baker notiral v New Yorku 24,625 stot. za funt, medtem ko je v Londonu proti izročitvi v juliju cena oskočila od 277 1/2 na 280 funtov za tona. Ameriški nadzorni urad je znižal za 1 dolar na 3 dolarje prodajno ceno tone železa in jekla pri grosistih. Glede pšenih kovin računajo v New Yorku, da bo približno poiet 1952 nastopilo splošno poskuščanje cen. Na protih evropskih trgih so plačevali za baker 50-55 stotink dolarja za funt, za cink 285-290 funtov šterlingov za tona in za svinco 212 1/2 funta šterlinga za tona. V Zah. Nemčiji je svinco notiral 1.XII. 190,50 DM za 100 kg, cink 195,00, baker 272,50 in cin 1.120 DM. Ameriška Reconstruction Finance Corporation noče plačati za bolivijski cin več kakor 1,12 dolarja za funt, medtem ko zahteva Bolivija vsaj 1,50 dolarja. Spor je nanovo vzplamtel, ko sta prispela v Bolivijo dva člana ameriškega kongresa, da bi proučila nekatere bolivijske načrte, ki jih finansira ameriška Export-Import Bank.

HMELEJ

Iz Nuerberga poročajo, da je bila kupčija s hmeljem v tednu do 30. novembra živahnija. Cene so nekoliko popustile. Za Hallertauer pridelka 1951 so plačevali 525-540 DM za 50 kg, za Spalter 575-600, za Tettanger 580-600 in za planjski Hersbrucker 470-480. Letošnji pridelek v Zah. Nemčiji cenijo na 242.000 stotov; izvozna dovoljenja so bila izdana za 83.000 stotov; 10.000 stotov je še pri pridelovalcih.

občini takoj, kakor hitro zapazijo, da je njihova živina obolela za slinavko in se ravnati po navodilih, ki jih v tem prejmejo od živinozdravnika.

Nabava semenskega krompirja

Potreba po dobrem semenskem krompirju je pri naših kmetovalcih zelo velika, zlasti za prihodnjo pomlad, ker je bila letošnja letina te gomoljnice vsaj na tukajšnjem ozemlju zelo slaba. Tudi je potrebno, da naši kmetje in vrtnarji zamenjujejo bolj pogostoma doma pridelan krompir s semenskim krompirjem iz mrzljehih krajev, ker se je domači pridelek poveličino že močno izrodil. Saj tožijo, da jim krompir v zadnjih letih obrodil mnogo slabše in manj kot nekaj, čeprav seme večkrat prav skrbno odbiramo. Tudi uradna statistika o tukajšnjih kmetijskih pridelkih izkazuje zadnja leta povprečni pridelek te gomoljnice komaj okrog 70 kv. na ha, kar je izredno nizko povprečje, če pomislimo, da znaša to v drugih deželah kjer gojijo kakor pri nas mnogo krompirja, na splošno preko 150 stotov na hektar.

To zelo nizko proizvodnjo za naše kmetijsko gospodarstvo velevažnega pridelka bo mogoče zopet dvigniti le z uporabo res dobrega, tukajšnjim razmeram ustrezajočega semenskega blaga. V tem pogledu mora biti dana prednost predvsem tistim vrstam krompirja, ki so se v naših zemljah in podnebni prilikah že dobro obnesle. Predvsem je vrsta »Albona« (Labin) izredno zgodnja in uspeša še najboljše v beli ilovnati zemlji, ki prevladuje na našem ozemlju. Druga pride v postev sorta »Zgodnji rožnik«, katero gojijo najrajši na Krasu in sploh v rdeči zemlji ter jo prav radi sadijo tudi naši vrtnarji zaradi njene izborne okusa in ker jo polži in črvi ne napadajo tako močno kot »Albono«.

Nabrežinskem okraju pa, kjer imajo navadno nekoliko več poletne moče kot na tržaškem Krasu, pridelujejo še v znatni meri vrsto »Ovidea«. Ta spada že med pozne sorte, ker obrodí čez avgusta oziroma septembra in vsled tega nikakor ni priporočljiva za intenzivno kulturo, kjer mora kmet dobiti na svojem zemljišču v istem letu vsaj dva pridelka, kar je za naše tukajšnje gospodarske razmere postalo nujno potrebno.

Omenjene vrste podzemnice pa obrodijo najboljše, če živira njih seme iz Slovenije, predvsem pa iz Postojnskega in iz Gorenjske. To se je izkazalo že v praksi skozi dolga desetletja pred zadnjo in posebno še pred prvo svetovno vojno, dokler je bila imenovana vrsta »Zgodnji rožnik«, katero gojijo v zahodni Sloveniji in drugem blaga med tukajšnjim ozemljem in njegovim vzhodnim zaledjem redna in stalna.

Kmečka zveza bo ukrenila vse potrebne, da bi prišlo do dobave semen-

skega krompirja za naše kmetovalce iz navedenih krajev po možnosti po ustreznem trgovskem podjetju v Trstu. V tem pogledu so se tudi že pričela poizvedovanja o razpoložljivosti in o cenah odgovarjajočega blaga. Čeprav je dano upanje, da bo Slovenija lahko dobavila nekoliko vagonov semenskega krompirja, vendar obstojajo težkoče, glede sorte »Albona« in »Zgodnjega rožnika«, ker se te le prav težko dobijo, zlasti pa »Albona«, ki jo gojijo skoraj izključno v Istri.

Poleg navedenih sort krompirja, od katerih je težko dobiti odbrano, čisto vrstno blago za seme, so se na tukajšnjem ozemlju prav dobro obnesle nekatere vrste iz Holandije. V postev pride predvsem vrsta »Eersterlinge«, ki jo smatrajo na svetovnem trgu sploh za najzgodnejšo sorto. Potem pride vrsta »Bintje«, ki je pa za nekaj tednov kasnejša od prve, zato pa se bolj rodovitna Obe imenovani sorti sta rumenomesnati in zelo cenjeni na svetovnem trgu. Izborne uspehe je dala v naših krajih pred približno 20 leti